

شادان

ویژه‌نامه سفر و گردشگری | ۹۱/۷/۴ سه‌شنبه | شماره ۷۱

Travel & Tourism

JameJam

chamedan@jamejamonline.ir | No:71

«انبوه» غرق در شادی

جشن افارچینی

در روستای

انبوه گیلان

یکی از آیین‌های قدیمی

این استان است صفحه ۵

نگاه

بهاری در تابستان
خوزستان

■ خلیل رشنوی

تابستان‌ها گرما در خوزستان بیداد می‌کند. چنان که کمتر کسی هوس مسافرت به این استان را در این فصل سال می‌کند. تحمل دمای بالا و هوای دم کرده خوزستان حتی برای خود خوزستانی‌ها نیز گاهی طاقت‌فرسا است. بیشتر مردم همنشینی در کنار کولرهای گازی خود را به حضور بیرون از خانه ترجیح می‌دهند، اما این تصویر کاملی از گرمای این منطقه نیست. خنک‌کننده‌های امروزی از هر نوعش دستاورد تکنولوژی جدید بشری و اختراع پدیده‌ای به نام برق و الکتریسیته است. شاید برای شما این سوال پیش آمده باشد که در روزگاری که خبری از برق و کولر و انواع خنک‌کننده‌های امروزی نبوده مردم این مناطق چگونه روزهای گرم را سپری کرده‌اند. برای رسیدن به جواب چنین سوالی نیازی به کند و کاوهای باستانی و تحقیقات تاریخی نیست. چون اختراع برق و خنک‌کننده‌های برقی سالیان زیادی نیست که به خانه‌های مردم راه پیدا کرده‌اند. هنوز کسانی هستند که خاطرات روزگار بی‌برقی را به یاد دارند. با سوال از پدر بزرگ‌ها می‌توان به جواب رسید و فهمید آنها برای حل این مشکل به چه کارهایی دست می‌زده‌اند. یکی از راه‌های مقابله با گرما که توسط مردم قدیم این منطقه ابداع شده ساختن کت (kat) بوده است.

کناره‌های رودخانه دز در شمال خوزستان را سنگ‌های کانگروما تشکیل داده‌است. اهالی کناره رود دز با حفر غارهایی دست ساز در کناره این رود بناهایی را به نام کت ابداع کرده‌اند. کت‌ها علاوه بر آن که گرمای هوا را بشدت کم می‌کرد، بلکه محلی برای خوش‌نشینی، شنا و خوشگذرانی بودند. زمان ساخت کت‌ها چندان مشخص نیست، اما کاربرد آنها حتی امروز هم به چشم می‌خورد. امروزه بسیاری از مردم دزفول و اندیمشک برای گذراندن اوقاتی خوش در کنار دوستان و خانواده‌هایشان ساعاتی از اوج گرما را در کت‌ها سپری می‌کنند. کت‌ها که ارتفاعی بین ۲ تا ۴ متر دارند و بدنه آنها از رسوبات شنی سخت تشکیل شده امروزه هر کدام از آنها متعلق به خانواده یا سازمانی است که گاهی به مشتاقان نیز برای مدتی کرایه داده می‌شوند. هر چند کت‌ها به نظر شبیه هم هستند، اما امروزه مردم برای آنها ارزش بیشتری قائل هستند و مالکان آنها با مرمت و رسیدگی سعی در جذاب کردن آنها دارند. پیشنهاد می‌کنم که اگر در گرمای تابستان مجبور شدید به شمال خوزستان سفر کنید ساعاتی را در یکی از این کت‌ها سپری کنید تا خودتان از نزدیک به کارایی و دلچسب بودن آنها ایمان بیاورید.

ایده‌ای که به نظر چندان هم دور از ذهن نمی‌رسد این است که با الهام از کت‌ها می‌توان هتل‌هایی را در کنار این رودخانه ایجاد کرد که اتاق‌های آن را همان کت‌ها تشکیل بدهند. با زیبا سازی و تجهیز این کت‌ها و تامین امنیت آنها می‌توان جذابیت و ارزش آنها را چندبرابر کرد. قطعاً اگر چنین ایده‌ای به حقیقت تبدیل شود تابستان‌ها گردشگران زیادی به این منطقه رهسپار خواهند شد. از آنجا که رودخانه دز توسط سد دز و سد تنظیمی علی کله کاملاً مهار شده و آب آن نیز حتی در فصل تابستان بسیار سرد است به نظر تحقق چنین ایده‌ای چندان هم دور از انتظار نیست. جا دارد مسئولان توجه بیشتری به این جاذبه گردشگری در این منطقه داشته باشند.

نظرات

من اناری را می‌کنم دانه
و به دل می‌گویم
خوب بود این مردم
دانه‌های دلشان پیدا بود

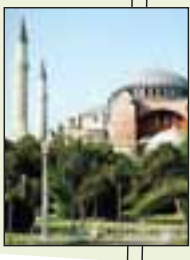

دور دنیا

ترکیه در انتظار ۵۰ میلیون گردشگر

ترک‌ها می‌گویند قرار است درآمد گردشگری شان تا ۱۰ سال آینده با جذب ۵۰ میلیون گردشگر به بیش از ۵۰ میلیارد دلار افزایش یابد. ترکیه که هم اکنون ۲۵ میلیارد دلار درآمد سالانه از محل گردشگری روانه اقتصاد ملی خود می‌کند، قصد دارد تا سال ۲۰۲۳ این درآمد را به دو برابر افزایش دهد.

به گفته عبدالرحمن آریجی معاون وزیر گردشگری ترکیه، گردشگری برای آینده ترکیه بسیار مهم است و آنچه در دهه ۱۹۸۰ آغاز شده بود اکنون به ۳۱/۵ میلیون توریست خارجی رسیده است که هر سال روانه ترکیه می‌شوند. آمارهای سال ۲۰۱۱ برای بندرمرسین نشان می‌دهد این منطقه پس از استانبول به دومین شهر بزرگ و مرکز تجارت خارجی ترکیه مبدل شده است. / میراث

جلب گردشگر برای تماشای شادمانی

بهترین تصمیم برای کشاندن توریست‌ها به کشور؛ این هدف همه افرادی است که در این حوزه فعالیت می‌کنند. حالا دولت نیجریه که کشورشان در روزهای پایانی ماه ژوئن توسط «شورای جهانی شرکای گردشگری» در جمع مقاصد برتر گردشگر جهان قرار گرفت، قصد دارد با برگزاری کاروان‌های شادی یا همان کارناوال، گردشگران بیشتری را به این کشور بکشاند.

در این راستا، از ماه نوامبر چند کاروان شادی که تا پایان ماه ژانویه به تمام نقاط نیجریه سفر می‌کنند، راهاندازی شده و پیش‌بینی می‌شود با برگزاری برنامه‌های متنوع از جمله اجرای موسیقی محلی، گردشگران بیشتری را به ویژه در تعطیلات سال نو میلادی جذب این کشور کنند. / افریقا دیلی

تورهای پاییزی نیم‌بها می‌شود

رئیس ستاد تسهیلات سفرهای کشور از تخفیف ۱۰ تا ۵۰ درصدی تورهای گردشگری در فصل پاییز خبر داده است. منوچهر جهانیان در این رابطه به فارس گفته است: امسال ستاد تسهیلات سفرهای پاییزه فعالیت جدی در سراسر استان‌های کشور خواهد داشت به طوری که ۱۰ مسیر تخصصی برای تورهای گردشگری تعیین شده است.

به گفته وی، محتوای ۱۰ مسیر تورهای گردشگری پاییزه شامل کویرنوردی، دریایی، زیارتی، تاریخی، روستایی و عشایری، علمی و آموزشی، سلامت، صنعتی، فرهنگی و یادمان‌های دفاع مقدس است. / فارس

SPORTS + TRAVEL

اسپورت و تیراول دو ماهنامه‌ای رایگان در کشور هنگ‌کنگ است که به بررسی ظرفیت‌های گردشگری ورزشی در جهان می‌پردازد این نشریه در شماره ماه می خود به بحث اکوتوریسم و گردشگری در دل طبیعت بخصوص در کشورهای برونوئی، تبت و آمریکای جنوبی پرداخته است. معرفی مراکز اقامتی غیر عادی مثل هتل‌های درختی، هتل‌هایی که در دل صخره‌ها بنا شده‌است یا اقامت شبانه در جنگل‌های پوشیده از درختان از دیگر مطالب مجله در شماره اخیرش است، اما خواندنی‌ترین قسمت این شماره مربوط به قایقرانی در رودخانه‌های خروشان و برگزاری کمپ‌های هفتگی در منطقه تبت برای ماجراجویان و طبیعت‌گردان سراسر جهان است.

TRAIL RUNNING CANADA

دوماهنامه تریل رانینگ کانادا یکی از معتبرترین نشریات گردشگری در کشور کاناداست که با استفاده از جاذبه‌های طبیعی این کشور سعی در جلب نظر ماجراجویان و گردشگران به این منطقه از دهکده جهانی است. به‌طور کلی هر ساله تعداد بسیار زیادی از گردشگران به سراسر جهان سفر می‌کنند تا در دامن طبیعت بکر برخی نقاط جهان اقامت کنند و با تفریحات روزانه سفری خوش را تجربه کنند. به‌طور کلی تجربه دویدن در کوهپایه‌های سرسبز و گاهی اوقات یخ زده این کشور می‌تواند به عنوان جاذبه بسیار مناسب برای جلب نظر گردشگران باشد. اطلاعات برگزاری مسابقات دوی صحرایی در دامنه طبیعت و معرفی ابزار و لوازم نوین این ورزش به علاقه‌مندان از جمله مطالب خواندنی این نشریه شناخته شده است.

پیشخوان

صاف اطراف را طی کرده و پس از گذر از دره‌ای زیبا به رودخانه آخلمد می‌پیوندد. اهالی روستای آخلمد به این بخش، خانه‌های گلی می‌گویند.

کوه‌های این منطقه آهکی است و همین باعث شده تا در زیر آبشار حفره‌های ژرف و دایره‌ای شکل ایجاد شود که خود بسیار زیبا و شگفت‌انگیز است. در پای آبشارها حوضچه‌هایی وجود دارد که بسیار زلال و پرآب بوده ولی ژرفای آنها به طور دقیق مشخص نیست، پس بهتر است از پرش از بلندی به این حوضچه‌ها خودداری کنید چرا که بسیار خطرناک است.

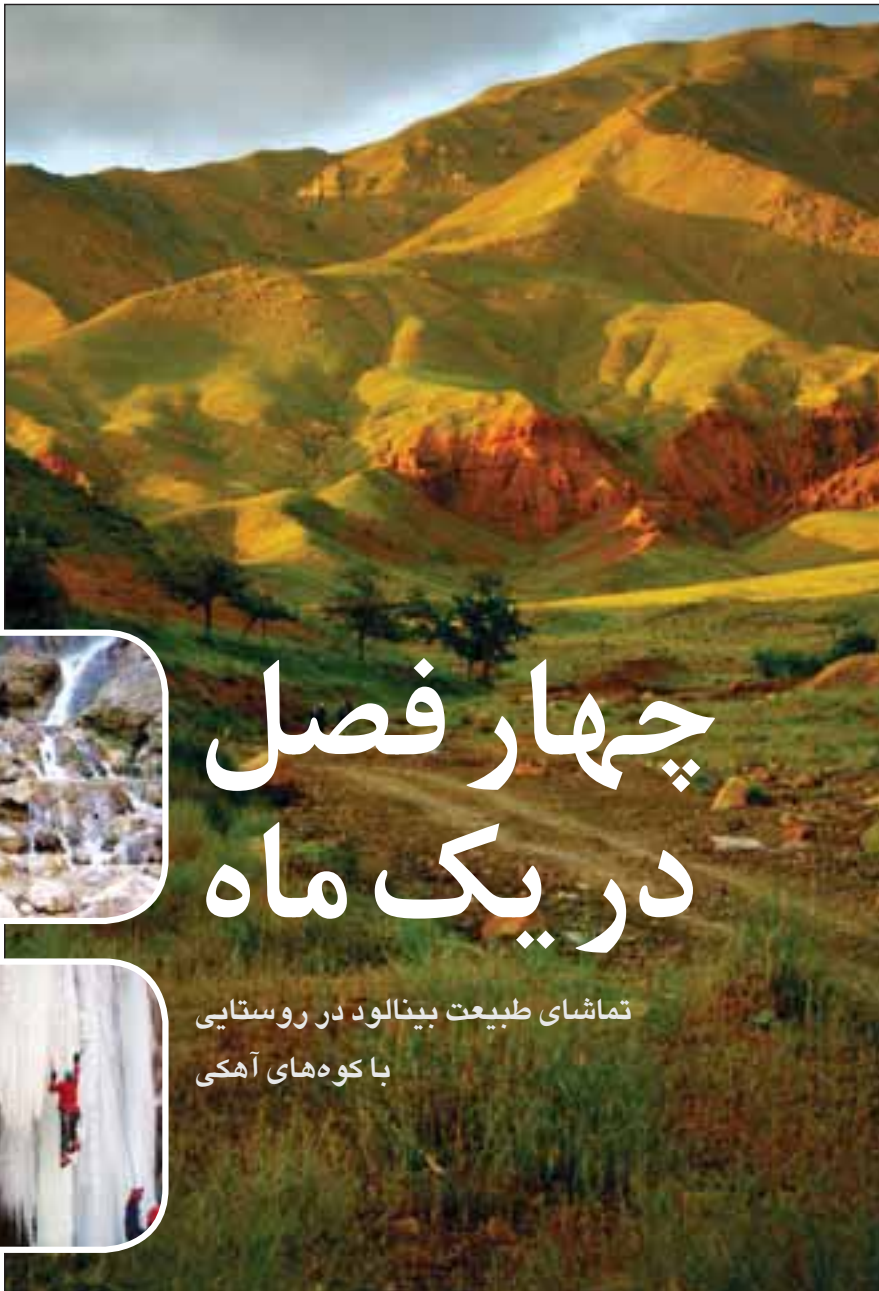
منطقه آخلمد جدا از جاذبه‌های طبیعی بسیار زیبای آبشار، دره و کوه‌های سر به فلک کشیده، از سده تاریخی نیز برخوردار است.

نزدیک به سه کیلومتری دهنه دره به سوی روستای آخلمد، سده‌ای وجود دارد که در تنگاتنگ دره آخلمد بنا شده و به نام سد بایسنقر میرزا خواننده می‌شود. این

سد در زمان شاهزاده غیاث‌الدین بایسنقر تیموری، فرزند شاهرخ و حاکم توس در نیمه اول سده نهم هجری، ساخته شده که مصالح آن سنگ و ملات آهک بوده است. طول سد آخلمد حدود ۲۵۲ متر است و

پهنای دیوارهایش در بخش‌های باریک دره به ۱۴ متر و در بخش میانی ۲۴ متر است. گونه‌ای گل زیبا در نزدیکی آبشار و در مسیر پیاده‌روی بین آبشارها دیده می‌شود و در زبان فارسی به آن گل چشماوری یا گل

گچ‌دوست گفته می‌شود. از دیگر گیاهان زیبا و قابل توجه این منطقه وجود گونه‌ای هیاتیک (جگرواش) از نوع گیاهان خز‌ه‌ای است که بر صخره‌ها و سنگ‌های نزدیک آبشارها دیده می‌شود.

چهار فصل در یک ماه

تماشای طبیعت بینالود در روستایی با کوه‌های آهکی

باز و گسترده دیده می‌شود که به تخت شاه‌عباس شهرت دارد. پس از آبشار بلندتر آخلمد، رودخانه‌ای جریان دارد که مسیر بسیار تنگ کوه‌های بلند و

دارد که بلندتر از این آبشار است و ارتفاع آن به ۴۵ متر می‌رسد. چشم‌انداز هر دو آبشار بسیار زیبا و دلنشین است. در بین این آبشارها محلی

■ راحله رجبی

نزدیکی روستای آخلمد و به فاصله ۱۷ کیلومتری جنوب غربی شهر چناران، دره و آبشاری وجود دارد که منظره‌ای بی‌نظیر از درختان و دیوارهای سنگی به همراه آبشاری بلند را پیش روی بینندگان می‌آورد. منطقه آخلمد و روستای آن از جاذبه‌های طبیعی چناران به حساب می‌آید و همه ساله از گوشه و کنار کشور برای بازدید و گردش به این منطقه سفر می‌کنند.

دره آخلمد، زیاد پهن و گسترده نیست و همین باعث شده تا تراکم گیاهان در آن بیشتر باشد و سرسبزی و طراوت خاصی به آن ببخشد. در کنار درختان و گیاهان طبیعی، تعداد زیادی از باغ‌های منطقه در این دره دیده می‌شود که در فصل‌های بهار و تابستان خانواده‌ها، گردشگران و مسافران را به سوی خود فرامی‌خواند.

پس از طی مسیر دره و باغ‌ها در انتهای دره، آبشاری وجود دارد که بلند و زیباست و باشکوهی رویایی در بلندای کوه در جریان است. قابل توجه است که بسیاری از مسافران و گردشگران برای سفر به شهرهای اطراف، کمی راه خود را تغییر داده تا از این آبشار زیبا دیدن کنند و سپس به سفر خود ادامه دهند.

منطقه آخلمد دارای چند آبشار فصلی و دو آبشار دائمی است که آبشارهای فصلی تنها در فصل‌های بارندگی جریان دارد و زیبایی منطقه را دوچندان کرده است.

یکی از آبشارهای دائمی که کوچک‌تر است، نزدیک به دو کیلومتر از روستای آخلمد فاصله دارد. این آبشار ۲۳ متر است که در دل کوه‌های بینالود جای گرفته است. این منطقه به‌عنوان تفرجگاهی برای مسافران و گردشگران شهرهای اطراف و نیز مسافران دیگر نقاط کشور به حساب می‌آید.

آب و هوای منطقه آخلمد بسیار خوب و معتدل است. در آخلمد از گرمای شدید تابستان یا سرمای تند زمستان خبری نیست و برای همین در همه فصل‌ها آمادگی پذیرایی از گردشگران و بازدیدکنندگان و نیز علاقه‌مندان به طبیعت وجود دارد.

در نزدیکی این آبشار، آبشار دیگری وجود

دیدار با میرزا کاشف السلطنه در موزه چای

■ زینب مرتضایی فر

این طرف زمین‌های چای، آن طرف موزه تاریخ چای، با فاصله کمی از هم می‌توان هر دو را در لاهیجان تجربه کرد. موزه چای سال ۱۳۷۵ ساخته شده و تاریخچه چای را در کشورمان روایت می‌کند. البته بهتر است بگویم حسی شیرین و نوستالژیک به آدم می‌دهد.

از سماورهای قدیمی گرفته تا استکان‌هایی که حالا فقط در سفره خانه‌های سنتی پیدا می‌شود در این موزه جمع شده و در انتظار بازدیدکنندگانی است که به گفته مسئول موزه کمتر به آنها سری می‌زنند. چون این موزه چنان که باید هنوز شناخته نشده و مراجعه‌کنندگان زیادی ندارد.

غرفه‌های این تالار در دیوارهای جانبی و به صورت جعبه آینه‌ای سراسری ایجاد شده است. در طبقه همکف، داخل ویتترین‌ها، دو سماور روسی، سینی نقره، پیمانه و جعبه چای، چیق، کیسه توتون، قهوه خوری چینی، مشربه (ظرفی که با آن آب می‌نوشیدند) و دست نوشته‌های کاشف السلطنه در معرض دید قرار گرفته است.

در ابتدای تالار، پلکانی چوبی نیز قرار دارد که به طبقه بالای موزه می‌رود. در این قسمت هم وسایلی مانند ظروف سفالی و زیورآلات و اشیایی دیگر از عصر اشکانی و سلجوقی و نیز اسناد و قبالة، تسبیح، جاجیم، پیمانه شیر، هاون چوبی، تعار کوچک چوبی و... به نمایش گذاشته شده است.

بعد از تماشای این قسمت می‌رسیم به آخر

این تالار که چند پله سنگی وجود دارد و می‌رسد به مقبره مرحوم کاشف السلطنه. کاشف السلطنه که او را پدر چای ایران نیز می‌نامند، کسی است که کشت این گیاه را زمان قاجار در ایران رواج داده است.

او که فارغ‌التحصیل دانشگاه سوربن بوده، در روزگار مظفرالدین شاه قاجار به‌عنوان سفیر ایران در هندوستان منصوب می‌شود و همین حکم سفارت برایش فضایی را فراهم می‌کند که با کشت چای آشنا شود و آن را به ایران بیاورد. اولین ایرانی بوده که با همت خود و در نقش یک بازرگان به فراگیری شیوه کاشت و مصرف چای در ایران پرداخته و سپس لاهیجان را به‌واسطه آب و هوای مساعدش برای کشت چای انتخاب کرده است. حالا هم که این شهر به‌عنوان مرکز کشت چای در ایران شناخته شده است.

البته رونق یافتن چای به‌عنوان یک نوشیدنی، سابقه‌ای چندین طولانی در ایران ندارد و بنا بر آنچه در سفرنامه‌های مستشرقان آمده به سده هفدهم میلادی باز می‌گردد.

اما می‌توان گفت در زمان قاجار نوشیدن چای در ایران گسترش یافته و از همان موقع ماندگار شده است؛ آن هم چای لاهیجان نه چای احمد و کنیا. آن وقت‌ها صنعت چای در ایران تازه شروع شده بود و قطعاً قربانی با داستان‌های تلخ چند سال اخیر نداشته است.

از طرف دیگر نوشیدنی‌هایی مثل نسکافه و هات چاکلت هم هنوز پایشان به ایران باز نشده بود. ایرانی‌ها سماورشان را به راه می‌کردند و دور هم می‌نشستند تا چای بخورند. چای بخشی از خاطراتشان است. از خاطره خواستگاری‌های مادر بزرگ‌ها گرفته تا دیگر جلسات شاد و غم‌شان. به هر حال اگر گذرتان به لاهیجان افتاد، بد نیست علاوه بر دیدن مزار چای سری هم به موزه چای و مزار پدر چای ایران بزنید.

قدیمی ترین شهرهای جهان

■ ترجمه: فاطمه کردی

در سطح دنیا شهرهایی وجود دارند که از قدمت و گذشته بسیار دوری برخوردار هستند. این شهرها در سطح جهانی بسیار مهم و قابل توجه هستند و به عنوان یکی از مهم ترین و باارزش ترین جنبه های جذب گردشگر به حساب می آیند. باید در نظر داشت همواره آثار باستانی و تاریخی یکی از اصلی ترین جاذبه های مورد توجه گردشگران است و زمانی که سراسر یک شهر اثری تاریخی به شمار رود و بافت تاریخی آن نیز حفظ شده باشد، قابلیت تبدیل شدن به یک قطب گردشگری را دارد. در این فهرست باید در نظر داشت به تنهایی قدمت شهرها مد نظر قرار نگرفته بلکه در کنار این موضوع، حفظ ماهیت تاریخی و بافت اصلی شهر از اهمیت بالایی برخوردار است.

غازی عینتاب - ترکیه

قدمت این شهر نزدیک به ۵۶۰۰ سال برآورد شده است.

این شهر امروزه جزو استان های پیشرفته و مهم ترکیه به حساب می آید که در کنار قدمت آن توانسته گردشگران زیادی را سالانه به منطقه بکشد. دوره اوج تاریخی این شهر به دوره هیتی ها بازمی گردد. قابل ذکر است این شهر از نظر کشاورزی و کشت پسته، زیتون و انگور در سطح منطقه شناخته شده و از دیرباز کشت آنها مشهور بوده است.

بیت المقدس - فلسطین اشغالی

شهر بیت المقدس یکی دیگر از شهرهای قدیمی دنیا به حساب می آید که نزد سه دین یهودی، مسیحیت و اسلام مقدس و محترم شناخته می شود. به طور کلی، این شهر به عنوان سایت میراث فرهنگی در یونسکو به ثبت رسیده است.

قدمت این شهر به ۵۰۰۰ سال پیش بازمی گردد که برخی بناها و سایت های باستان شناسی بر این تاریخ مهر تأیید می گذارد. گرداگرد شهر کهن بیت المقدس را حصار ی که دارای هفت دروازه یا قلا - یکی از دروازه های هفت گانه این حصار

دروازه است. در کنار - برج داوود قرار است که نمادی بسیار زیبا و جالب از این شهر باستانی محسوب می شود. وجود قبله نخست مسلمین و دیگر آثار ارزشمند اسلامی در این شهر، اهمیتی دوچندان به بیت المقدس داده است.

جیزه - مصر

این شهر سومین شهر بزرگ مصر است که در کناره غربی رود نیل قرار گرفته است. هرم جیزه بزرگ ترین هرم در بین اهرام سه گانه بوده و در فلات جیزه نیز آثار تاریخی بسیاری کشف شده است.

این شهر نخستین شهری بود که در قاره آفریقا صاحب باغ وحش شد. جیزه دارای پارک های زیبا و مشهوری در سطح کشور مصر است. برای نمونه می توان به «اورامان پارک» اشاره کرد که در زبان ترکی به معنای پارک جنگلی است.

زوریخ - سوئیس

زوریخ کهن ترین شهر اروپاست و البته بزرگ ترین شهر و پایتخت فرهنگی کشور سوئیس. قدمت این شهر به دوره رومی ها بازمی گردد. در قرون وسطی نیز این شهر وضعیت مستقل و ممتازی را در منطقه داشته است. زوریخ از آن جهت پایتخت فرهنگی اروپا به شمار می رود که مقر، صلیب سرخ و ۱۵۰ سازمان بین المللی دیگر در آن قرار دارد و بسیاری از اهالی شهر معتقدند این شهر اهمیت جهانی داشته و آن را مرکز دنیا می نامند.

امروز این شهر در کنار حفظ بافت تاریخی و نمای قدیمی ساختمان های شهر، یکی از پیشرفته ترین شهرهای دنیا به حساب آمده و از بزرگ ترین مراکز مالی در جهان شناخته می شود.

بر اساس بررسی های انجام شده، این شهر باکیفیت ترین شهر جهان برای زندگی است. کلیسای رومی شهر زوریخ به نام محلی گراسمونستر، کلیسای فرامونستر، کلیسای سنت پیتر، موزه بارن گاسه، خانه کونست، دریاچه زوریخ، پترز مقدس، بزرگ ترین ساعت دنیا، گوشه ای از دیدنی های جذاب این شهر به حساب می آید.

کرکوک - عراق

شهر کرکوک عراق نیز در فهرست قدیمی ترین شهرهای دنیا قرار گرفته است. براساس یافته های باستان شناسی، قدمت این شهر به ۵۰۰۰ سال پیش بازمی گردد. از نظر تاریخی، این شهر منطقه ای ترک و کردنشین بوده است که امروزه از همه قومیت ها در این شهر زندگی می کنند. شهر کرکوک از ادامه شهری باستانی در دوره هوریان بر جای مانده و آراپخا - که در زبان هوری به معنی شهر است - نامیده می شده است. در زمان دولت آشور این منطقه به نام کورکورا خوانده می شد که با کمی تغییر امروزه به کرکوک مشهور است. امروزه نیز یکی از مهم ترین منابع نفتی کشور عراق در شهر کرکوک قرار دارد. ارگ کرکوک و مسجد جامع نورالکبیر از بناهای مهم این شهر به حساب می آید.

قونیه - ترکیه

قونیه یکی دیگر از شهرهای ترکیه است که در فهرست کهن ترین شهرهای جهان جای گرفته است. این شهر دارای تعداد زیادی موزه و مسجد بوده و شهر جذابی به حساب می آید. براساس بررسی های انجام شده توسط پژوهشگران، این شهر نزدیک به ۲۸۰۰ سال پیش بنا شده است.

قونیه در منابع تاریخی ایکونیون یا ایکونیوم خوانده می شد که از واژه ایکون (icon) به معنای شمایل گرفته شده است که خود داستانی بسیار جذاب و شنیدنی دارد. در افسانه های باستانی یونان آمده است که بر شهر قونیه آن زمان اژدهایی چیره شده بود که دختران و زنان را می بلعد. پرسپوس، پسر ژوپتر از خدایان یونانی این اژدها را می کشد و مردم برای سپاسگزاری از او تصویر یا شمایلش را بر یکی از دروازه های شهر می آویزند. از آن زمان شهر به نام ایکونیون یا همان شمایل خوانده می شود. این داستان با پیداشدن سکه هایی با چنین تصویری، رنگی از حقیقت به خود می گیرد. آرامگاه مولانا، موزه مولانا، مسجد علاءالدین و شهر تاریخی کاپاتوکیا و آرامگاه آتش باز ولی، بخشی از دیدنی های مشهور قونیه است.

شیان - چین

دیگر شهر آسیایی این فهرست شیان است که در جایگاه هفتمین شهر کهن قرار گرفته است. این شهر که یکی از مهم ترین شهرهای چین در تاریخ این کشور به حساب می آید، از قدمتی بیش از ۳۰۰۰ سال برخوردار است. به جهت فراوانی آثار و مکان های تاریخی یافت شده در شهر شیان، این شهر به عنوان موزه تاریخ طبیعی شناخته شده است.

از نکات قابل توجه شیان، قرارداشتن این شهر در بخش شرقی جاده ابریشم است که پیشینه تاریخی مهمی برای این شهر به حساب می آید. ارتش سفالی مشهور امپراتور چین - شی خوانگ دی - نیز در این شهر پیدا شده است که بر جاذبه های آن افزوده است. دیوار تاریخی شهر شیان، پاگودای غاز وحشی بزرگ و پاگودای غاز وحشی کوچک از دیگر جاذبه های این شهر محسوب می شوند.

برگزار می‌شود که گویی سالیان سال با هم زندگی می‌کرده و یکدیگر را می‌شناسند. این فرهنگ غنی و کهن اهالی روستا را نشان می‌دهد اما تنها گلایه بزرگان روستا از نبود برخی جوانانشان در این مراسم قدیمی است.

در جشن انار، که از اواخر شهریور تا اوایل مهر هر سال برگزار می‌شود - تنورها داغ است و زنان روستا مشغول پخت نان و شیرینی برای پذیرایی از گردشگران و مردان روستا در حال چیدن انار و جشن و پایکوبی و نواختن موسیقی هستند. انار را سمبل زیبایی و میوه‌ای بهشتی می‌دانند. کودکان و نوجوانان بویژه دختران کوچکتر با پوشیدن لباس‌های رنگارنگ و زیبا در میان انبوه شادی به پایکوبی می‌پردازند و همگی این روز را جشن می‌گیرند.

انبوه دوستی و محبت

این روستای کوچک و زیبا و البته دورافتاده توانسته با برپایی و زنده نگه داشتن این سنت برای جذب و توسعه صنعت گردشگری کار بسزایی انجام دهد. تنوع فرهنگ و اقوام، نشان دادن آیین و سنت‌های مختلف، نمایاندن نقاطی که بکر و دست‌نخورده مانده و از دیدمان خارج مانده‌اند، جمع کردن دوستان و آشنایان و اقوام، همگی می‌تواند رنگ شادی را در میان مردم بیشتر کرده و بسیاری از آیین و سنت‌هایی که در گذشته فراموش شده‌اند را پابرجا نگه دارد. همچنین شکر نعمت را به‌جای آوردن و زنده نگه داشتن فرهنگ اصیل مردم از مهم‌ترین اهداف برگزاری این جشنواره است.

اما گذشته از اینها اگر به این روستا سفر کردید فراموش نکنید این روستا علاوه بر انار، فندق، گردو، خرمالو و زالزالک و سیب بسیار خوش طعمی هم دارد که حتما سوغات بیاورید. البته بازدید از پل خشتی طاقی، مسجد جامع، قلعه باستانی چسپمارود و قبرستان باستانی گروچل را نیز حتما در برنامه سفر خود جای دهید.

«انبوه» غرق در شادی

جشن انارچینی در روستای انبوه گیلان یکی از آیین‌های قدیمی این استان است

■ فرگل غفاری

هر یک از اقوام ایرانی در همه جای این سرزمین به فراخور نوع محصولاتی که در طول یک سال برداشت شود جشنی برپا می‌کنند. این جشن‌ها چندان در قید جغرافیای شهرها نیست و در بسیاری از نقاط ایران هنوز که هنوز است جشن شکرگذاری محصولات کشاورزی برپا می‌شود. اما فلسفه پیدایش این جشن‌ها شکر و سپاس کشاورزان به درگاه خداوند بوده است همچنین این جشن‌ها به حرمت و تقدسی که ایرانیان برای طبیعت و آنچه که از طبیعت به دست می‌آید قائل بودند، برگزار می‌شد. امروزه نیز کارکردهای اجتماعی این آیین‌ها مورد توجه قرار گرفته و این رسوم به نحو بهتری اجرا می‌شوند.

از اواسط شهریور تا اواخر مهر کسی مجاز به برداشت این محصول نیست و تا روز موعده به این سنت احترام می‌گذارند و برای چیدن وارد باغ‌ها نمی‌شوند.

زادگاهش ایران است و آن را میوه‌ای بهشتی می‌نامند. اناری که هر دانه‌اش علاوه بر خواص طبیعی، زیبایی و رنگی جان بخش دارد. چرا همیشه فکر می‌کنیم این میوه زیبا در ساوه یافت می‌شود یا باید آیینش در کازرون، قزوین، تفت و... برگزار شود. جشنواره انار یا جشن انارچینی یکی از سنت‌هایی است که سابقه برگزاری‌اش به هزار سال می‌رسد و در برخی روستاهای ایران برگزار می‌شود اما

یکی از جالب‌ترین آن که باعث شده

به یک آیین ملی تبدیل شود،

در روستایی دورافتاده در

انتهایی‌ترین نقطه گیلان

برگزار می‌گردد. قدمت

روستای «انبوه» به

سه هزار و ۵۰۰ سال

بازمی‌گردد و ساکنان

این روستا نسل به

نسل از این آیین پیروی

کرده‌اند. روستای انبوه

را ماسوله دوم گیلان

می‌نامند. انبوه یکی از

روستاهای طرح توسعه و

گردشگری رودبار و گیلان بوده و وجود خانه‌های

پلکانی شکل با به‌کارگیری مصالح بومی منطقه

نمایی زیبا از این روستا را به تصویر کشیده است.

این روستا هر چشمتی را مسحور خود می‌کند و

هر بیننده‌ای را به سمت خود می‌کشد. اما جشن

انار در کنار انبوهی از گردشگران و روستاییانی

اسیوط - مصر

همان‌گونه که مشخص است مصر یکی از کشورهای باستانی و با سابقه تاریخی بسیار کهن محسوب می‌شود. این کشور سه‌شهر قدیمی جهان را در خود جای داده است. شهر اسیوط دیگر شهر کهن مصر است که نزدیک به ۴۲۰۰ سال قدمت دارد و در کناره غربی رود نیل قرار گرفته است. سپر پادشاه ر کامی که یکی از یافته‌های تاریخی بسیار مهم به حساب می‌آید در این شهر پیدا شده است.

لیسبون - پرتغال

شهر لیسبون دومین شهر کهن اروپایی است که در فهرست کهن‌ترین شهرهای دنیا قرار دارد. این شهر که بزرگ‌ترین شهر کشور پرتغال است با قدمت ۴۰۰ ساله در این فهرست جای گرفته است. اگرچه در سراسر دنیا شهرهای دیگری با قدمتی به مراتب بیشتر از لیسبون وجود دارد، ولی به دلیل این که این شهر بافت تاریخی و سنتی خود را کاملاً حفظ کرده، خود را در رتبه دهم قدیمی‌ترین شهرهای جهان جای داده است. در ابتدا لیسبون شهری بوده زیر نظر حکومت رومی‌ها در ۲۰۵ پیش از میلاد مسیح و به‌مرور و در طول تاریخ، تغییرات و دگرگونی‌های بسیاری را در خود دیده است. شهر امروزی لیسبون در حقیقت ۴۰۰ سال پیش شکل گرفت و با سیاست‌های اتخاذشده از سوی مسئولان شهری، بافت قدیمی و نماهای شهری به طور کامل حفظ شده و اجازه تغییرات نمای بیرونی ساختمان‌ها به هیچ‌یک از شهروندان داده نشد و در عوض هر کسی آزاد بود بخش داخلی ساختمان خود را به هر صورت که دوست دارد، بیاراید. این موضوع سبب شد در نهایت شهری با نمای قرون وسطی و باطنی مدرن شکل بگیرد.

اقصر - مصر

شهر اقصی سومین شهر کهن مصر است که در فهرست کهن‌ترین شهرهای دنیا دیده می‌شود. این شهر باستانی، پایتخت بزرگ مصر در دوران پادشاهی جدید بوده و به شهر باشکوه خدای آمون شهرت دارد. با بررسی‌های انجام شده، قدمت این شهر نزدیک به ۴۲۰۰ سال تعیین شده است.

چندبار شهر اقصی به عنوان موزه باز در جهان معرفی شده است چرا که برای نمونه، خرابه‌های مجموعه معابد به نام کارناک در این شهر قرار دارد. نام این شهر اقصی است که معنی لغوی آن شهر قصرها (جمع قصر) است که به دلیل قرار داشتن تعداد زیادی قصر از دوره فرعون تا امروز به این نام خوانده می‌شود. این شهر سرشار از جاذبه‌های گردشگری است که از آن جمله می‌توان به حاشیه رود نیل، بناها و معبد‌های قدیمی، نیایشگاه اقصی، دره پادشاهان و دره ملکه‌ها اشاره کرد.

سفیران گردشگر

نبض گردشگری ایران در دست رایزنان فرهنگی کشور است

رایزنان فرهنگی در برقراری تبادل گردشگران بین دو کشور است.

حالا با توجه به این مثال و البته اهمیت موضوع رونق گردشگری و جایگزینی درآمد صنعت سبزه به جای صنعت نفت، ایران به اهمیت و سنگینی مسئولیت رایزنان فرهنگی کشورمان و به نوعی سفیران ایران برای هدایت تقاضای سفر گردشگران خارجی به داخل مرزهای ایران در دیگر نقاط این دهکده جهانی بویژه کشورهایی که سران آنها به عنوان مهمان چند روز پیش تهران را ترک کردند، پی خواهیم برد.

هر چند سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ایران با جلب نظر ماجراجویان و گردشگران خارجی به جاذبه‌های گردشگری کشورمان سعی دارد، رویای شیرین حضور ۷/۵ میلیون گردشگر خارجی را در کشور به واقعیت نزدیک کند، اما بی شک بدون همراهی و هدایت سفارتخانه‌های ایران در سراسر دهکده جهانی موفق به تحقق آن نخواهد بود، ولی لازم به یادآوری است که به تاثیر و امکانات بخش خصوصی در کشور و ارتباطات آنها با آژانس‌های گردشگری دیگر کشورها و بویژه کشورهای هدف نباید بی توجه بود و آنها را نادیده گرفت، چون صنعت گردشگری صرفا با توجه به سرمایه‌های خصوصی در سراسر دهکده جهانی پویا و پررونق مانده است و به هیچ عنوان نمی‌توان این صنعت در آمدزا را در حصار دولت و در چرخه موانع دولتی‌ها نگاه داشت، چون علاوه بر ناکامی این حوزه حاصلی جز مسیری یکطرفه از ایران به دیگر مقاصد گردشگری جهان نخواهد داشت؛ معضلی که هم‌اکنون صنعت گردشگری ایران دچار آن است و ایران را به عنوان صادرکننده بزرگی از گردشگر به دیگر نقاط جهان در صنعت گردشگری معروف کرده است.

بجاست که نزدیک‌ترین مسئولان ایرانی به بازارهای هدف توسعه گردشگری ایران یعنی رایزنان، وابستگان فرهنگی و البته سفرای کشورمان با توجه به سیاست احیای صنعت گردشگری کشور و در چارچوب قوانین و فرهنگ ایران زمین، به برگزاری این گونه تورهای فرهنگی اقدام کنند تا جریان ایجاد شده به واسطه میزبانی و البته ریاست سه‌ساله ایران بر جنبش عدم تعهد در بخش گردشگری کشور به سرمنزل مقصود برسد.

اصلی اینجاست که آیا واقعا علاقه ایجاد برای گردشگران جهت سفر به ایران زمین به خودی خود کافی است تا آنها را در کشورمان پذیرایی کنیم؟ یا این که باید گروهی در کشورهای هدف برای جذب گردشگر ایران این علاقه را به سمت جاذبه‌های گردشگری کشورمان رهبری و هدایت کنند؟

اینجاست که نام گروه فراموش شده برای توسعه و رونق صنعت گردشگری ایران دوباره خودنمایی می‌کند و متوجه نقش کلیدی آنها برای تحقق این هدف یا همان توسعه گردشگری ایران خواهیم شد.

رایزنان فرهنگی و به نوعی سفیران کشورمان در دیگر نقاط جهان در واقع گروه از قلم‌افزاده این اجلاس بودند که زیاد به نقش و اهمیت‌شان پس از برگزاری این اجلاس توجه نشده است؛ در صورتی که یکی از اصلی‌ترین مسئولیت رایزنان و وابستگان فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و البته بخشی از مسئولیت سفیران جمهوری اسلامی ایران در دیگر نقاط جهان، ایجاد آشنایی دقیق و صحیح مردم کشور محل ماموریتشان با تمدن، فرهنگ و آداب و رسوم ایران زمین است.

هر چند در نگاه اول ترغیب و هدایت انگیزه سفر گردشگران و ماجراجویان خارج از مرزهای ایران به‌عده آژانس‌های گردشگری به نظر می‌رسد، اما بدون تردید رایزنان فرهنگی و البته سفیران ایران در کشورهای بازار هدف صنعت گردشگری ایران، اصلی‌ترین و سنگین‌ترین مسئولیت را به‌عهده خواهند داشت. اهمیت و مسئولیت این گروه در رشد صنعت گردشگری بدون شاهد مثال نیست، چون دقیقا کمتر از دو ماه پیش سفارتخانه کره جنوبی از طریق وابسته فرهنگی این سفارت در تهران (کیم جانگ سیک) از موقعیت استثنایی این مقام فرهنگی در تهران، استفاده بهینه‌ای جهت ارتقای سطح ارتباط فرهنگی بین دو کشور کرده است.

وی با برنامه‌ریزی توری تحت عنوان «تور اساطیر پارسی» دست به انجام سفرهای سیاحتی همراه با تعدادی از شهروندان کره جنوبی در ایران زد و با برگزاری جلساتی همراه با اسطوره‌شناسان ایرانی سعی کرده اطلاعات دقیقی از ایران، اسطوره‌های مذهبی و باستانی ایران و البته تمدن ایران زمین را به هیات همراه خود بشناساند.

اگرچه هدف از این حرکت، درک عمیق شهروندان کره جنوبی از تاریخ و تمدن ایران زمین و البته در راستای سیاست جذب گردشگر خارجی توسط کشورمان است، اما حرفه‌ای‌ترین و تاثیرگذارترین بخش این تور، انتشار خاطرات سفر و سفرنامه این هیات در یکی از روزنامه‌های معتبر کره جنوبی بوده که حاکی از اهمیت جایگاه

اجلاس سران جنبش عدم تعهد با امضای بیانیه‌های مهمی در تهران به پایان رسید. شاید پس از این رویداد، بسیاری از مسئولان وظیفه خود را در این رابطه با امضای این بیانیه‌ها تمام شده دیدند تا به وظایف اصلی خود در اجلاسی دیگر بیندیشند. اما یکی دو گروه از مسئولان هنوز با همان شور و هیجان روزهای برگزاری اجلاس مشغول پیگیری و بررسی دستاوردهای شانزدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد در کشورمان هستند.

یکی از گروه‌های مذکور، مسئولان بخش گردشگری ایران است که از چندی پیش مشغول برنامه‌ریزی و مدیریت اهدافشان در این زمینه است. گروهی هم با توجه به میزبانی ایران و پس از اتمام این نشست، هم‌اکنون بیشترین مسئولیت برای به نتیجه رسیدن توافقات طرفین بویژه در زمینه گردشگری بین کشورهای جنبش عدم تعهد را برعهده دارند همان رایزنان فرهنگی هستند.

طی برگزاری اجلاس نام ایران به واسطه حضور حدود ۷۰۰ نفر از سران، هیات‌های همراه آنها و از همه مهم‌تر خبرنگاران داخلی و خارجی بارها و بارها در سراسر دهکده جهانی تکرار و شنیده شده است و بی‌تردید با توجه به این جریان‌سازی و البته جاذبه‌های بسیار غنی گردشگری ایران، علاقه بسیار زیادی بین گردشگرانی که به دنبال یافتن مقصد گردشگری خود بودند، ایجاد شد. بنابراین حالا که جنبش عدم تعهد توانسته جنب و جوش خاصی به صنعت گردشگری در ایران بدهد، هرگز نباید شور و حال ایجاد شده را به حال خود رها کرد تا دوباره به رخوت گرفتار شود.

تدابیر بسیار مناسبی چون حذف روادید برای سفرهای آسان‌تر بین اتباع برخی از کشورهای مهمان، توافق‌نامه‌ها و برقراری خطوط هوایی، دریایی و زمینی بین این کشورها اندیشیده شده است که همگی از عزم جدی مسئولان گردشگری ایران برای جلب توجه گردشگران خارجی و پذیرایی آنها در کشورمان حاکی بوده است، اما نباید فراموش کرد اینها فقط قوانین هستند و به نوعی شاید تسهیل‌کننده سفر گردشگران به ایران باشند، اما سوال

تجربه

جشنواره‌ای برای آتش زدن مردها

■ راحله رجبی

در گوشه و کنار این دنیای نه چندان بزرگ در طول سال رویدادهای مختلفی به مناسبت‌های گوناگون انجام می‌گیرد. در این میان یکی از شادترین و متنوع‌ترین رویدادها، جشنواره‌ها هستند که خود یکی از دلایل جذب گردشگری و رونق توریسم به شمار می‌روند. یکی از این جشنواره‌های عجیب، جشنواره مرد آتشین است که به صورت سالانه و به مدت یک هفته از آخرین دوشنبه آگوست تا اولین دوشنبه سپتامبر همزمان با تعطیلات روز کارگر در بستر یک دریاچه خشک شده در منطقه‌ای به نام صحرای صخره سیاه (Black Rock Desert) در شمال نوادا آمریکا انجام می‌شود. نام این جشنواره به دلیل رسم عجیب مردم روستایی این منطقه است که در روز شنبه اول سپتامبر مجسمه بزرگی را آتش می‌زنند.

این جشنواره موجب شده که همه ساله طی این مدت گردشگران زیادی به این شهرک کوچک سفر کنند. برای نمونه تنها در سال ۲۰۱۰ طی مدت زمان جشنواره چیزی حدود ۵۲ هزار نفر برای شرکت در آن به این منطقه سفر کردند. داستان شروع این جشنواره به سال ۱۹۸۶ بازمی‌گردد که در آن چند دوست با هم تصمیم می‌گیرند برای اعلام مبارزه با بشریت شده است، به صورت نمادین مجسمه یک انسان و یک سگ را آتش بزنند. آنها ابتدا یک مجسمه ۵/۲ متری برای این منظور می‌سازند که با رایج شدن این سنت به صورت سالانه، رفته رفته اندازه و ابعاد این مجسمه بزرگ‌تر و بزرگ‌تر می‌شود تا این که در سال ۲۰۱۱ مجسمه‌ای به ارتفاع ۳۲ متر تهیه و به آتش کشیده می‌شود. برگزار کنندگان این جشنواره اعتقاد دارند با این عمل اهداف زیادی را دنبال می‌کنند و کسانی که در جشنواره شرکت می‌کنند به خود لقب آتش‌زننده داده‌اند. مهم‌ترین اهداف این جشنواره تشویق مردم به فعالیت‌های دسته جمعی و گروهی، پرهیز از خودخواهی و نژادپرستی و تشویق به تهیه آثار هنری و البته گذراندن اوقاتی شاد است. مسئولان این جشنواره تلاش هستند رویداد مرد آتشین را به عنوان یک رویداد بین‌المللی مطرح کنند. در جشنواره سال گذشته به هر یک از شرکت‌کنندگان در این جشنواره بر که قوانین و اهداف جشنواره ارائه شد که شرکت‌کنندگان موظف به قبول و اجرای آن بودند. بخش آغازین متن این بیانیه به شرح زیر است:

به همه کسانی که در این جشنواره حاضر می‌شوند خوشامد گفته و به هر بیگانه‌ای باید احترام گذاشت. هیچ شرایطی برای حضور در جمع ما وجود نداشته و همه انسان‌ها فارغ از رنگ و سن و جنسیت و نژاد می‌توانند به ما ملحق شوند. در این جشنواره بر اساس سنت رایج، همه شرکت‌کنندگان به یکدیگر هدیه‌های کوچکی اهدا می‌کنند که در بیشتر مواقع کارهای دستی و هنری ساخته شده توسط خود افراد است. در حقیقت با این کار تلاش می‌شود عادت زشت خودخواهی از بین افراد جامعه رخت بسته و به جای آن حس مثبت اعتماد به نفس جایگزین شود. در این میان در سال‌های اخیر موضوع دیگری نیز در کنار اهداف جشنواره مطرح شده است که مهم‌ترین آنها حفاظت از محیط زیست و مقابله با تخریب گسترده محیط زیست جهانی است.

یادداشت‌های سفر به گرجستان

تفلیس، شهری در سرعت بی‌مه‌ار

دختر خاله و پسر خاله‌های هم هستند و برای تعطیلات به مسکو آمده‌اند.

به ایستگاه مورد نظر می‌روم. از ساختمان مترو بیرون می‌آیم و به سمت راست می‌روم که به خیابان لزه‌لیدزه منتهی می‌شود و باید آسته‌آ را آنجا ببینم. پیام می‌دهم رسیده‌ام. ساعت نزدیک یک نیمه شب است. به میدان بزرگی با خیابان‌های عریض و بلند می‌روم، کسی در محوطه بزرگ میدان دیده نمی‌شود. در پارک کوچکی که در گوشه میدان است زن و مردی را می‌بینم که در تاریکی روی یکی از نیمکت‌ها نشسته‌اند.

زن و مرد میان‌سالی هستند در بالا پوش‌های گرم سیاه‌رنگ. آدرس را می‌پرسم. اسم خیابان را آن‌طور که شایسته است تلفظ نمی‌کنم و همین آن‌ها را گیج می‌کند. بالاخره لزه‌لیدزه را توی گوش می‌نویسم و نشان‌شان می‌دهم. زن می‌گوید: ها.. آها.. لزه‌لیدزه و با دست جهت دیگر میدان را نشان می‌دهد. چند خیابان باریک از آن طرف میدان منشعب شده‌اند. مستأصل نگاهش می‌کنم. دستش هنوز به همان سمت دراز است و تکرار می‌کند اوهم لزه‌لیدزه.

تفلیس در مرکز بخش شرقی گرجستان، در حاشیه رشته کوه‌های تریالتی قرار دارد و رودخانه کورا از میان آن می‌گذرد. شهر تفلیس که تا ۴۰۰ سال پس از میلاد هنوز بیشه‌زار بزرگی از درختان بود به دستور پادشاهی به نام واکدنگ گرجاسالی ساخته شد. در واقع ماجرا به این ترتیب است که پادشاه برای شکار پرنده به جنگل‌های منطقه می‌رود. روایت‌های متعددی درباره وسیله‌ای که او برای شکار استفاده کرده وجود دارد. قوش، شاهین یا عقاب شکاری. پادشاه قرقاولی را در آسمان شکار می‌کند و قرقاول زخمی همراه پرنده شکاری در چشمه آب گرمی می‌افتند. از سرنوشت پرنده خبری در دست نیست اما چشمه آب گرم ذوق پادشاه را حسایی به جوش می‌آورد تا جایی که دستور بریدن درختان و ساخت شهری را می‌دهد که نام آن را از لغت تبیلی* که به گرجی معنی گرم می‌دهد برداشته است. با این که تفلیس در تاریخ ۱۵۰۰ ساله‌اش ۲۹ بار خراب و از نو ساخته شده اما بخش‌های قدیمی شهر با کوچه‌های باریک و خانه‌های کچی که اطراف یک حیاط ساخته شده‌اند، دست نخورده باقی مانده‌است.

باید از عرض خیابان عبور کنیم. چراغ‌های خودرویی از دور پیدا و بسرعت نزدیک می‌شود. همانجا می‌ایستم، در یک صدم ثانیه از مقابلم عبور می‌کند و من قدمی به عقب بر می‌دارم. چند ثانیه بعد با احتیاط سرک می‌کشم و بعد با عجله می‌گذرم. در پیاده‌رو، شخصی با کوله‌پشتی را می‌بینم که نزدیک می‌شود. لبخند می‌زند و می‌گوید: تو هم گم شده‌ای؟

■ سمیه مومنی

کوپه‌ام را با یک خانواده جوان ارمنی شریکم. پسرک هفت هشت ساله است و در سکوت روی تخت پایین نشسته. موهای کم‌پشت و طلایی دختر بچه دم‌گوشی بسته شده و شاد و خندان روی دست‌های پدر از پنجره قطار بیرون را نگاه می‌کند. چشم‌هایش را گشاد کرده و هیچ معلوم نیست در کله خیلی کوچکش چه می‌گذرد اما در سر مادرش که حالا داریم با هم اختلاط می‌کنیم سوداهای سفر و آرزوهای جا گذاشته شده کم نیست. کارش مدیریت فروش در یک شرکت تجاری در ایروان است و حالا برای تعطیلات یک هفته‌ای به باتومی می‌رود. می‌گوید: همیشه دوست داشتم یک کوله بردارم و راه بیفتم. اما حالا با این شرایط! و لبخندی می‌زند که احتمالاً باید تلخ باشد. می‌گویم: چطور؟! به نظر می‌رسد خوشحال باشی. البته که بچه‌هایش را دوست دارد و شوهرش مرد خوبی است. از بچه‌ها مراقبت می‌کند، مهربان است و حواسش به زندگی هست. خودش هم خب! کار خوب و درآمد بالایی دارد اما... می‌گوید: دیگر اسیر شده‌ام و باز هم لبخند می‌زند.

با این که یک ساعت پیش ماموری در قطار مهر ورود را در گذرنامه‌هایمان زده بود اما در مرز گرجستان توقف قطار طولانی‌تر از توقف‌های قبلی است. بالاخره ساعتی بعد به تفلیس می‌رسیم. مادر خانواده از ده دقیقه پیش از رسیدن، خبرم کرده و حالا حاضر و آماده روی تخت پایینی کنار کوله‌ام نشسته‌ام. قطار شپه بلندی می‌کشد و می‌ایستد. او تا پله‌ها همراهی‌ام می‌کند.

ساعت ۱۱:۳۰ دقیقه شب است. در ایستگاه راه‌آهن تفلیس هستیم. ورودی مترو هم باید همین‌جا باشد. از پله‌های برقی بالا و پایین می‌روم و بالاخره نزدیک در خروجی ایستگاه به در ورودی مترو می‌روم. باید کارت مخصوص مترو می‌داشتم. گرفتن کارت مدارکی می‌خواهد و مرا حلی دارد که حالا وقتش نیست. از خانم فروشنده بلیت می‌پرسم: حالا چطور باید از مترو استفاده کنم؟ گروه کوچکی از دختر و پسرهای جوان پشت سرم ایستاده و منتظر نوبت هستند. کنار می‌کشم و دختر می‌پرسد مشکل چیست؟ خانم موضوع را توضیح می‌دهد. دختر کارتش را برای شارژ به او می‌دهد و به من می‌گوید: ببیا با کارت من رد می‌شویم.

پله‌های برقی از عمق زمین بیرون می‌آیند و با چه سرعتی هم. برای لحظه‌ای جلوی پله‌ها مکث می‌کنم. صدای ترق تروقی که از حرکت غلتک‌ها ایجاد می‌شود کرکننده است. مثل مار عظیم سیاهی با فلس‌های ریز که تکه‌های بدنش با حرکت سریع دورانی تکان‌های سخت مکانیکی می‌خورند و همین حالا است که من و کوله و رفقای تازه را همزمان بلعد. گروه پنج‌شش نفره‌ای که در این ساعت شب گروه نجات من بودند،

بالای خانه راه دارد. یک هال کوچک با یک کاناپه چرم بزرگ در سمت راست قرار دارد. کاناپه نرمی و راحتی بسیار خوشامدگویی دارد. تنها اتفاق طبقه پایین دری به هال دارد و در دیگری از هال به بالکن کوچک خانه باز می‌شود. بالای پله‌ها دو اتاق زیر شیروانی و یک هال کوچک با سقف شیبدار هست. دو تخت یک نفره توی هال قرار داده شده. کوله‌ام را روی یکی از تخت‌ها می‌گذارم و از حالا خودم را در آن هال کوچک روی کاناپه مشرف به بالکن تصور می‌کنم.

برداشت برنج

کشاورزان گیلانی از زمان کاشت تا برداشت تمام اندوخته خود را صرف به ثمر رساندن محصول برنج می کنند، اما چندسالی است واردات برنج خارجی سایه سیاه خود را بر دسترنج این قشر زحمتکش افکنده است. ■

«یک عکس که به نظر شما می تواند معرف (و البته متمایز کننده) شهر یا منطقه ای باشد که شما در آن زندگی می کنید و صد البته همراه با کمی خلاقیت باشد، بگیرید و بهتر است این عکس را با ابعاد تقریبی ۹ در ۱۳ (اندازه همین عکس های خانوادگی) به ایمیل chamedan.jamejam@gmail.com بفرستید.

عکس: ابوذر بذری

حیرت زده ایرانم

فرامرز خودنگار

ساکن بودم و قسمت های مختلفی از این شهر را دیدم. مثلاً ده تیس که یکی از قدیمی ترین روستاهای ایران است.

هنگامی که برای کار به سفر می روم، فرصتم بسیار محدود است، ولی چون به دیدن آثار باستانی و زیبایی های طبیعت علاقه مند، سعی می کنم زمانم را به شکلی تنظیم کنم تا بتوانم به سراغ دیدنی های آن

شهر نیز بروم. ■

زادگاه من تهران است. من هم مثل خیلی از کسانی که در یک شهر به سراغ دیدنی های شهر خودشان نمی روند، تاکنون به سراغ مناطق دیدنی تهران نرفته ام. البته ممکن است بسیاری از افرادی که ساکن تهران نیستند، قسمت های مختلف این شهر را دیده باشند، بویژه آثاری که از قدیم باقی مانده است. اما در اصل چون کار من ایجاب می کند به خاطر برگزاری مسابقات گوناگون و داوری آنها به شهرستان های مختلف بروم، به همین علت می توانم بگویم که من بیشتر اهل سفر هستم و شهرهای مختلف ایران را دیده ام. من ترجیح می دهم از بخش هایی از کشورمان صحبت کنم که کمتر کسی به سراغ آن رفته است. مثلاً گفتن درباره کیش یا کرمان، برایم جذابیت خاصی ندارد، زیرا به نظرم افراد زیادی به این منطقه ها سفر کرده اند.

بی نظیرترین اثر باستانی که در زندگی ام دیده ام، تخت جمشید است. خطوط و نقوشی که ۲۵۰۰ سال پیش روی سنگ ها حکاکی کرده و ستون های بسیار بلندی که آنجا کار گذاشته بودند، سر مجسمه هایی که روی ستون ها قرار داده بودند، آرامگاه هایی که در دل کوه حفر کرده اند همه و همه برایم بسیار جالب و دیدنی بود. خصوصاً به این علت برایم جذابیت داشت که بدانم چطور در آن زمان بدون امکاناتی مانند امکانات امروزی چنین سنگ های عظیم و سنگینی را جابه جا کرده اند. البته از اینجا می توان به این نتیجه رسید که آنها هم در زمان خودشان توانایی های زیادی داشته و پیشرفته بودند.

از بکرترین مناطقی که در کشور دیده ام یکی چابهار و دیگری بزم است. البته من بزم را بعد از زلزله دیدم. نخلستان های بزم که در تمام منطقه پراکنده شده اند برایم بسیار جالب بود. خصوصاً قنات هایی که آب را از کوه برای آبیاری نخلستان ها می آورند نظر من را به خودش جلب کرد.

از چابهار می گفتم و زیبایی های عجیب این منطقه. من دیدن تالاب لیپار را به همه توصیه می کنم. وقتی زیبایی های این شهر را می دیدم، به نظرم این منطقه آن طور که باید و شاید به مردم معرفی نشده است و کمتر کسی به سراغ آن می رود. من با قاطعیت از زیبایی های این منطقه صحبت می کنم، زیرا حدود دوماه در چابهار

تحمل کویر را ندارم

بهداد سلیمی

من در قائمشهر به دنیا آمده ام. کودکی ام را در کوچه استقامت خیابان تهران این شهر گذراندم. در آن کوچه ما بیشتر فامیل بودیم و همبازی های کودکی ام نیز پسران فامیل بودند. بازی هایی که بین ما رایج بود بستگی به فصل و آب و هوا داشت.

مثلاً در تابستان بیشتر فوتبال بازی می کردیم و در پاییز گردوبازی. البته دوچرخه سواری را هم باید به این فهرست اضافه کنم. از دوره ای هم که کارت های فوتبال

آمد، بیشتر با این کارت ها بازی می کردیم. مثل خیلی دیگر از بچه هایی که به قطارهای در حال عبور سنگ می زنند یا برای خداحافظی دست تکان می دهند، ما هم به قطار پشت خانه مان سنگ می زدیم! برای مسافران دست تکان می دادیم. پشت ریل راه آهن خانه ما زمین شالیزار بود. ما هم در آن سن و سال کشفیات خاص خودمان را در این زمین و مناطق اطرافش انجام می دادیم.

من حدوداً تا سال ۸۳ در همان منطقه زندگی کردم. درباره قائمشهر نمی توانم زیاد صحبت و آن را توصیف کنم. زیرا از قدیم شهر گردشگری نبود و بیشتر شهری کارگری است و جاهای گردشگری زیادی ندارد.

شاید مهم ترین جایی که می توانم به آن اشاره کنم، پارک جنگلی است که در جاده نظامی قرار دارد. افرادی که به این شهر می آیند یا می خواهند در مسیر خود از آن بگذرند از این پارک جنگلی دیدن می کنند یا در آن چادر می زنند. اگر بخواهم از سفرهایم برایتان بگویم، تاکنون تجربه پیاده روی یا اقامت کوتاه مدت در کویر را نداشته ام. کلا سازگاری با آب و هوای خشک کم است. همه جای ایران را دیده ام. یکی از دلایل این که می گویم همه جای ایران را دیده ام این است که دوستان زیادی دارم که هر کدام در یک شهر زندگی می کنند. به همین علت موقعیت بازدید از شهرهای مختلف و دیدن مناطق تاریخی و گردشگری برایم مهیاست. البته فعالیت های ورزشی ام این مسیر را برایم هموارتر کرده است.

بعضی از مناطق دیدنی در ایران هست که دوست دارم به دیگران هم پیشنهاد کنم تا در فرصت مناسب از آنها دیدن کنند برای مثال غار علیصدر همدان یا طاق بستان در کرمانشاه. ■

